

Білгород-Дністровське відділення Управління виконавчої дирекції Фонду соціального страхування України в Одеській області доводить до відома роботодавців, що наказом Міністерства охорони здоров'я України від 21.05.2007 № 246, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 23.07.2007 за № 846/14113 (зі змінами і доповненнями, внесеними наказом Міністерства охорони здоров'я України від 14.02.2012 № 107), затверджений Порядок проведення медичних оглядів працівників певних категорій (далі – Порядок).

Порядок визначає процедуру проведення попереднього (під час прийняття на роботу) та періодичних (протягом трудової діяльності) медичних оглядів працівників, зайнятих на важких роботах, роботах із шкідливими чи небезпечними умовами праці або таких, де є потреба у професійному доборі, щорічного обов'язкового медичного огляду осіб віком до 21 року.

Метою проведення попереднього медичного огляду під час прийняття на роботу є: визначення стану здоров'я працівника і реєстрації вихідних об'єктивних показників здоров'я та можливості виконання без погіршення стану здоров'я професійних обов'язків в умовах дії конкретних шкідливих та небезпечних факторів виробничого середовища і трудового процесу; виявлення професійних захворювань (отруєнь), що виникли раніше при роботі на попередніх виробництвах, та попередження виробничо зумовлених і професійних захворювань (отруєнь).

Періодичні медичні огляди проводяться з метою:

- своєчасного виявлення ранніх ознак гострих і хронічних професійних захворювань (отруєнь), загальних та виробничо зумовлених захворювань у працівників;
- забезпечення динамічного спостереження за станом здоров'я працівників в умовах дії шкідливих та небезпечних виробничих факторів і трудового процесу;
- вирішення питання щодо можливості працівника продовжувати роботу в умовах дії конкретних шкідливих та небезпечних виробничих факторів і трудового процесу;
- розроблення індивідуальних та групових лікувально-профілактичних та реабілітаційних заходів працівникам, що віднесені за результатами медичного огляду до групи ризику;
- проведення відповідних оздоровчих заходів.

Лікар з гігієни праці територіального органу Держпраці щорічно за заявкою роботодавця (його представника) за участю представника первинної профспілкової організації або уповноваженої працівниками особи визначає категорії працівників, які підлягають попередньому (періодичним) медичному огляду, та до 1 грудня складає Акт визначення категорій працівників, які підлягають попередньому (періодичним) медичному огляду, за формою, зазначеною у додатку 1 до Порядку.

При визначенні категорії працівників враховується назва шкідливих та небезпечних факторів і номер пункту та підпунктів Переліку шкідливих та небезпечних факторів виробничого середовища і трудового процесу, при роботі з якими обов'язковий попередній (періодичні) медичний огляд працівників, а також назва робіт і номер пункту та підпунктів Переліку робіт, для виконання яких є обов'язковим попередній (періодичні) медичний огляд працівників.

На підставі Акту визначення категорій працівників, які підлягають попередньому (періодичним) медичному огляду, роботодавець складає протягом місяця у чотирьох примірниках поіменні списки працівників, які підлягають періодичним медичним оглядам, за формою, зазначеною у додатку 2 до Порядку, на паперовому та електронному носіях, погоджує їх лікарем з гігієни праці територіального органу Держпраці. Один примірник списку залишається на підприємстві (у відповідальності за організацію медогляду посадової особи), другий надсилається до [закладу охорони здоров'я](#), третій – до територіального органу Держпраці, четвертий – до робочого органу виконавчої дирекції Фонду.

Для проведення попереднього (періодичних) медичного огляду працівників роботодавець повинен укласти або вчасно поновити договір із [закладом охорони здоров'я](#) та надати йому список працівників, які підлягають попередньому (періодичним) медичному огляду. Графа списку працівників, яка стосується фаху лікарів, що беруть участь у

проведенні медичних оглядів, переліку необхідних лабораторних, функціональних та інших досліджень, заповнюється комісією закладу охорони здоров'я, що проводить медичний огляд.

Під час прийняття на роботу, в разі переведення на іншу важку роботу, роботу зі шкідливими чи небезпечними умовами праці роботодавець повинен видати направлення на обов'язковий попередній медичний огляд працівника за формою, зазначеною у додатку 3 до Порядку.

Періодичність проведення медичних оглядів, фах лікарів, які беруть участь у їх проведенні, перелік необхідних лабораторних, функціональних та інших досліджень, медичні протипоказання допуску до виконання робіт, пов'язані із впливом виробничих факторів, визначені в Переліку шкідливих та небезпечних факторів виробничого середовища і трудового процесу, при роботі з якими обов'язковий попередній (періодичні) медичний огляд працівників, наведеному в додатку 4 до Порядку, та в Переліку робіт, для виконання яких є обов'язковим попередній (періодичні) медичний огляд працівників, наведеному в додатку 5 до Порядку.

Для проходження медичного огляду працівник повинен пред'явити комісії, яка проводить медичний огляд (далі – комісія), паспорт або інший документ, що посвідчує його особу, та Медичну карту амбулаторного хворого; при попередньому медогляді – направлення на обов'язковий попередній медичний огляд працівника.

При вирішенні питання про придатність до роботи конкретного працівника при попередньому (під час прийняття на роботу) медогляді комісія керується медичними протипоказаннями, визначеними в Переліку шкідливих та небезпечних факторів виробничого середовища і трудового процесу, при роботі з якими обов'язковий попередній (періодичні) медичний огляд працівників, Переліку робіт, для виконання яких є обов'язковим попередній (періодичні) медичний огляд працівників, Переліку загальних медичних протипоказань до роботи зі шкідливими та небезпечними факторами виробничого середовища і трудового процесу, наведеному в додатку 6 до Порядку.

Питання придатності до роботи в кожному окремому випадку вирішується індивідуально з урахуванням особливостей функціонального стану організму (характеру, ступеня прояву патологічного процесу, наявності хронічних захворювань), умов праці та результатів додаткових методів обстеження.

Кожен лікар, який бере участь в обстеженні пацієнта, дає висновок щодо стану здоров'я працівника, підтверджує його особистим підписом та особистою печаткою, бере участь в остаточному обговоренні придатності обстежуваної особи до роботи в обраній професії та в разі необхідності визначає лікувально-оздоровчі заходи.

Результати попереднього (періодичних) медичного огляду працівників і висновок комісії про стан здоров'я заносяться до Картки працівника, який підлягає попередньому (періодичним) медичному огляду, де зазначаються скарги працівника на стан здоров'я, анамнез, результати медичного огляду, лабораторних, функціональних та інших досліджень, діагноз, висновок про професійну придатність працівника працювати за своєю професією, а також заносяться до Медичної картки амбулаторного хворого за формою 025/о.

Картка працівника зберігається у закладі охорони здоров'я, що проводить медичний огляд на підставі укладеного договору з роботодавцем, протягом трудової діяльності працівника, а копія Картки працівника зберігається в архіві закладу охорони здоров'я, що проводив медичний огляд, протягом 15 років після звільнення працівника.

За результатами періодичних медичних оглядів (протягом місяця після їх закінчення) комісія оформлює Заключний акт за результатами періодичного медичного огляду працівників у шести примірниках, один примірник залишається у закладі охорони здоров'я, що проводив медогляд, інші надаються роботодавцю, представнику профспілкової організації або уповноваженій працівниками особі, профпатологу, територіальному органу Держпраці, робочому органу виконавчої дирекції Фонду соціального страхування України.

На роботодавця покладено такі функції з організації проведення медичних оглядів:

- організовує лабораторні дослідження умов праці з визначенням шкідливих та небезпечних факторів виробничого середовища і трудового процесу на конкретних робочих місцях працівників відповідно до гігієнічної класифікації праці

за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості і напруженості трудового процесу з метою визначення категорій працівників, які підлягають попередньому (періодичним) медичному огляду;

- під час укладання трудового договору інформує працівника під підпис про умови праці та про наявність на його робочому місці небезпечних і шкідливих виробничих факторів, які ще не усунуто, можливі наслідки їх впливу на здоров'я та про права працівника на пільги і компенсації за роботу в таких умовах відповідно до законодавства і колективного договору; працівнику не може пропонуватися робота, яка за медичним висновком протипоказана йому за станом здоров'я; до виконання робіт підвищеної небезпеки та тих, що потребують професійного добору, допускаються особи за наявності висновку психофізіологічної експертизи;

- погоджує план-графік проведення медичних оглядів закладами охорони здоров'я;

- забезпечує своєчасне та організоване проходження працівниками медичних оглядів та обстежень;

- здійснює контроль за проведенням медоглядів у строки, погоджені із закладами охорони здоров'я, призначає відповідальних осіб за організацію медогляду;

- відсторонює від роботи працівників, які не пройшли в установлений термін медичні огляди, та не допускає до роботи працівників, яким за медичним висновком така робота протипоказана за станом здоров'я;

- забезпечує проведення відповідних оздоровчих заходів Заключного акту у повному обсязі та усуває причини, що призводять до професійних захворювань (отруєнь);

- забезпечує за свій рахунок позачерговий медичний огляд за заявою працівника, якщо він вважає, що погіршення стану його здоров'я пов'язане з умовами праці; за своєї ініціативи, якщо стан здоров'я працівника не дає змоги йому виконувати свої трудові обов'язки;

- притягує працівника, який ухиляється від проходження обов'язкового медичного огляду, до дисциплінарної відповідальності та відстороняє його від роботи без збереження заробітної плати;

- приймає на роботу неповнолітніх лише після попереднього медичного огляду.

Під час розслідування нещасного випадку, гострого професійного захворювання (отруєння), аварії, причин виникнення хронічного професійного захворювання (отруєння) копії документів про проходження потерпілим попереднього та періодичного медичних оглядів є складовими матеріалів розслідування.

Відомості щодо проходження потерпілим медичних оглядів і професійного відбору вносяться до акту за формою Н-1 відповідно до Порядку проведення медичних оглядів працівників певних категорій.